

คม·สด·ลึก

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4105 วันอังคารที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2556 หน้า 12

ปรับพันธุ์ไหมอู่เพื่อตลาด เพิ่มขนาดรัง-ทนความร้อน

“ไหมอู่รี” มีต้นกำเนิดมาจากประเทศอินเดีย นำเข้ามาในประเทศไทยก่อนปี 2523 เป็นไหมปาชนิดหนึ่งที่สามารถผลิตเส้นใยธรรมชาติได้โดยปราศจากการใช้สารเคมี นิยมเลี้ยงในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะไหมอู่รีกินใบละหู่ ใบมันสำปะหลังเป็นอาหาร เพาะเลี้ยงได้ดีคล้ายกับการเพาะเลี้ยงไหมบ้าน แต่ง่ายและประหยัดแรงงานกว่ามาก อีกทั้งเพาะเลี้ยงได้ตลอดทั้งปี ทนโรค ทนแมลงศัตรู นอกจากนี้ ในกระบวนการเพาะ

เลี้ยงไม่มีการใช้สารเคมีใด ๆ จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีโปรตีนสูง
อย่างไรก็ดี
เนื่องจากปัญหาสภาวะโลกร้อน ทำให้ไหมอู่รีเจอปัญหาติดโรคและตายเพราะความร้อน เหตุนี้ทำให้ รศ.ดร. ศิวีย์ สิริมงคลรัตน์ อาจารย์ภาควิชาพืชศาสตร์และทรัพยากรการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(มช.) และทีมงาน ร่วมกันพัฒนาวิจัยปรับปรุงเทคนิคในการเพาะเลี้ยงให้ได้ไหมอู่รีที่ทนร้อนมากได้อีกทั้ง ได้พัฒนาเทคนิคให้ได้ขนาดของรังไหมที่ใหญ่ขึ้น **เป็นไหมจัมโบ้**

รศ.ดร.ศิวีย์ กล่าวว่า ไหมทนร้อนถือว่าเป็นมิติใหม่ระดับโลก และของประเทศไทย จากการสืบค้นข้อมูล ณ ปัจจุบัน ยังไม่มีรายงานว่ามีนักวิจัยพัฒนาไหมทนร้อนจากไหมอู่รี และจากรายงานระบุว่า ปี 2100

ศิวีย์ สิริมงคลรัตน์

เส้นใยที่ได้จากไหมอู่รี

อุณหภูมิความร้อนของโลกจะเพิ่มขึ้น 1.1%-6.4 % และจากที่ต่างประเทศเพาะเลี้ยงไม่ประสบความสำเร็จ ได้ขอให้ มช.ไปช่วยเหลือ อีกประการในช่วงฤดูร้อน ถ้าหากดูแลไม่เป็นหรือไม่ใส่ใจเท่าที่ควร ไหมจะตาย แต่ที่มวิจัยเราสามารถพัฒนาจนเพาะเลี้ยงได้ โดยคิดค้นเทคนิคในการ

เลี้ยงนำไปส่งเสริมชาวบ้าน

“คณะวิจัยมองว่าต้องต่อยอดและศึกษาพัฒนาเพื่อให้งานตรงนี้ไปสู่ชุมชนอย่างถาวรและยั่งยืน กระทั่งไปสู่ชุมชนระดับโลก สำหรับเทคนิคการเลี้ยงไหมทนร้อน จะเป็นการศึกษาการใช้อุณหภูมิเข้ามาควบคุม การเลี้ยงตั้งแต่รุ่นแรก จนถึงรุ่นปัจจุบันค่อนข้างจะนิ่ง แต่

คณะวิจัยต้องการจะพัฒนาต่อ เพื่อให้ดีที่สุด โดยจะเอา 2 เทคนิคมาเชื่อมกัน นั่นคือ การ ทรนและการทำให้เป็นไหมจัมโบ้ ที่มีขนาด ผักไหมที่ใหญ่”

นอกจากนี้ ในด้านการแปรรูปที่ถือเป็น ผลิตภัณฑ์อันโดดเด่น คือดักแด้ไหมออร์ทอ กรอบกระเทียมพริกไทย การนำผักไหมมาทำ เครื่องสำอาง ทำปุ๋ย โดยเฉพาะเส้นผ้าไหมออร์ ที่มีคุณสมบัติต่างจากผ้าไหมทั่วไป กล่าวคือ ผ้าไหมออร์มีลักษณะเนื้อผ้าคล้ายผ้าฝ้ายแต่มี ความแวววาวคล้ายไหมบ้าน เมื่อนำไปสวมใส่ ในหน้าร้อนจะระบายอากาศได้ดี ขณะที่ในหน้า หนาวก็จะให้ความอบอุ่นได้อย่างดี

สำหรับการส่งเสริมไปสู่เกษตรกร รศ.ดร. ศิวาลัย กล่าวว่า ได้มีการจัดตั้งหมู่บ้านต้นแบบ เพาะเลี้ยงไหมออร์ มีการขยายการเลี้ยงไป

ทั่วประเทศ ส่งเสริมการขาย ส่วนระดับ อุตสาหกรรมโรงงานทำเป็นผลิตภัณฑ์ส่ง ออก ขณะนี้ตลาดมีความต้องการรังไหมและ เส้นไหมออร์ เป็นจำนวนมาก ทำให้ราคาเส้น ไหมเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม ราคา 550-750 บาท ปัจจุบันพุ่งขึ้นถึง 1,400-2,000 บาท โดยจะ ขึ้นกับฤดูกาล

และฝีมือ

อีกทั้งราคาของรังไหมก็เพิ่มสูงขึ้นด้วย จาก เดิมทีโลกรัมละ 50 บาท ปัจจุบันราคา 280 บาท สำหรับพื้นที่ที่มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่ หลาย อาทิ อุทัยธานี นครสวรรค์ กาฬสินธุ์ ที่ อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น เช่นเดียวกับที่หมู่บ้าน ต้นแบบ ซึ่งอยู่ที่ อ.พล จ.ขอนแก่น

รศ.ดร.ศิวาลัย กล่าวในตอนท้ายว่า ขณะ นี้งานวิจัยดังกล่าวได้ยื่นขอจดทรัพย์สินทาง ปัญญาแล้ว สำหรับเกษตรกรที่สนใจมอง เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพจากไหมออร์ ติดต่อไปได้ที่ กลุ่มวิจัยการเพาะเลี้ยง พัฒนา ผลิตภัณฑ์ไหมป่า และแมลงสำคัญทาง เศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ม.ขอนแก่น 0-4336-2108 หรือ 08-8549-0302

● ธาณี กุลแพทย์ ●

